

Marthe 1969 Doi cîini
Tîlcișă și cu
Tudor Mușatescu

TUDOR MUȘATESCU - INEDIT

În zbuciumata viață a teatrului nostru interbelic, puține prietenii literare au rodit ca aceea dintre Tudor Mușatescu și Sică Alexandrescu. Dibaciul animator al scenei particulare a trăit satisfacții depline colaborînd cu Nicușor Constantinescu și cu Mircea Ștefănescu, dar succesele răsunătoare în teatrele lui s-au datorat dramaturgului care declara presei că "Sică a scris vocalele și eu consoanele".

Peste o sută de prelucrări și localizări: Birlic, Valsul dimineții, Absențe nemotivate, Figura de la Dorohoi etc., o piesă originală, Block-haus, jucată la Teatrul Național. Aproape patru decenii împreună...

Lucrau, măturisește Sică, "totdeauna fie la mare, fie la Rucăr, fie la Poiafa Brașov, dar mai ales la Cîmpulung. Mai ales acolo, în casa patriarhală și atât de larg primitoare a părinților lui..."

Revenirile în ținutul muscelean apleau sufletul de mulțumire și în anii cărunțelii, deși colaborarea încetase de mult.

Desigur, regizorul cunoștea destul prieten cîmpulungeni al maestrului: unul dintre ei, printre cei mai dragi, Ing. Pompa Mateescu (vezi Pagini de jurnal, în T. Mușatescu - Scrieri, vol.8 și 9, Minerva, 1984), era, ca atîția alții, "sub vremi", în anii '60, anii celui de-al doilea val de prigoană politică din istoria noastră postbelică.

Cu eternul zîmbet, scriitorul intervine demn pentru prietenul la strîmtoare, nevoit să desfacă o marfă hilară pentru condiția lui socială, dar aducătoare de bani (ce dramă ascunde, oare, acest bilet sprintar, către primul regizor al Teatrului Național?).

14. XII. '61 București
Dragă Sică,

Bătrînul meu amic - Pompa Mateescu - devenind istoric - a făcut unele descoperiri personale, în "cetatea de floci" (referire parodică la vestitul țîrg al finii din vremurile de mijloc, în cîmpia dunăreană, n.n.). Drept care e negustor de păr. Se pare că Naționalul are nevoie de așa ceva. Dacă poți, te rog să-i dai o mîină de ajutor.

Am de vorbit mai multe "cestii" cu tine. Cînd ești liber, dă-mi un telefon.

Te pup

Tudor Mușatescu

Cîțiva ani mai tîrziu, o epistolă senină. Informații gospodărești, nostalgii de vacanță, dar și prețioasa mărturie a unei plănute colaborări, din păcate nefinalizată.

Cei doi hotărîseră să scrie o suită de evocări din trecutul scenei românești. Dovadă, numele amintite în scrisoare: Achil Popescu, pitoresc actor de proză și de operetă, popular la cumpăna dintre veacuri și Grădina Blanduzie, pe locul de azi al cinematografului "Doina" din strada Doamnei (Sică Alexandrescu a debutat aici, pare-se, ca regizor de culise, înainte de primul război mondial).

Dacă numele celor doi n-au apărut pe o copertă de carte, Sică nu a renunțat la ispititorul proiect și, peste cîțiva ani, începe să publice volumele de amintiri. Un comediant și o fată de familie, General la patru ani, Povestiri, cu numeroase incursiuni în vremurile vechi ale teatrului nostru.

Rucăr, 20 August 1964

Etern iubite cavaliere,
Am regretat mult și pentru noi și

pentru voi că ați dispărut - meteoric - tocmai cînd vremea s-a statornicit (și a rămas) superlativă.

Mercurialul a fost la "altitudine ridicată" atît ca păstrăvi, zmeură, coșuleț, bușuri, plăcinte cît și alte resurse locale.

Am tot așteptat să mai picați într-o zi. Acum, vom pica noi, la 28 a.c., fiindcă - la 30 August - e ziua fiului nostru (îl cheamă și Alexandru) și ne vom duce la Constanța să-l sărbătorim și mai ales să-l vedem că ne-am timpit (cel puțin eu, unul) de dorul domniei sale.

Cu lucrul nostru, stau cam "caxi". Am făcut două (Achil Popescu și Blanduzia) și nu ți le-am mai trimis, fiindcă m-a pus dracul să le bat la mașină și, la trei zile o pagină cum bat eu, înțelegi...

Am strîns, în schimb, foarte multe notițe prețioase, am întocmit un plan al cărții, etc.

Despre toate astea, vom discuta la revederea noastră.

La "Scînteia", n-am trimis nimic fiindcă - în prealabil - vreau să mă consult cu tine în privința ținutei de leșit în lume a primului nostru nou-născut, din...renaștere.

Te și vă îmbrățișem cu toată dragostea.

Ai voștri

Kitty (semnătura d.nei Mușatescu, n.n.) și Tudor Mușatescu

Doar aceste două scrisori emise de Tudor Mușatescu s-au păstrat în arhiva lui Sică Alexandrescu, arhivă ale cărei ultime "vestigii" sînt donate de doamna Aurelia Alexandrescu Muzeului Teatrului Național.

IONUȚ NICULESCU